

Ludomir Danilewicz (1904-1971)

mgr inż. Krzysztof Leszczyński, SP5DIY

XVI SEMINARIUM WEP

11 kwietnia 2018 r.

Por. Ludomir Danilewicz (1904-1971)

Polski konstruktor, krótkofalowiec por. rez. łączności. Pracownik II O SG. Przed II w.św. był współwł. i jednym z czterech czł. zarz. AVA w W-wie, ma udział w złamaniu Enigmy i konstrukcji Lacydy (części mechanicznej i elektrycznej).

Danilewicz pracował dla II Oddz. SG i kierował produkcją urządzeń specjalnych oraz radiostacji dla wojska. Był współwłaścicielem i v-dyr. Firmy AVA. Ukończył SPR OSŁ w Zegrzu. Po 39' przedostał się do Francji i W. Brytanii. W 1964 roku uzyskał wraz z bratem Leonardem patent US na urządzenie nazwane rotary converter i inne patenty.

Nazwa AVA powstała ze znaków wyw. Pallutha TPVA i braci Danilewiczów TPAV studiujących na PW, którzy byli pasjonatami krótkofalarstwa. Ludomir studiów na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej nie ukończył z rozmaitych przyczyn. Tym niemniej w całej karierze zawodowej prezentował poziom wybitnego inżyniera.

W roku 1926 Ludomir Danilewicz był już znanym w kraju radiotechnikiem-krótkofalowcem (nadawał pod znakiem TPAV, następnie SP3AV; vide koniec pliku). Już w trakcie studiów pasjonował się elektrotechniką i techniką radiową, posiadał też talent konstrukcyjny i "smykałkę" mechaniczną, co pozwalało mu realizować swoje pomysły.

Na I Ogólnokrajowej Wystawie Radiowej on i jego młodszy brat Leonard Stanisław, również student PW, otrzymali złoty medal za konstrukcję radiostacji krótkofalowej. W spisie krótkofalowców z roku 1931 Ludomir Danilewicz występuje pod znakiem nasłuchowym PL6, a Leonard Danilewicz - PL7.

Od 1927 r. współpracował przy odtworzeniu niemieckiej maszyny szyfrującej "Enigmy". Jej polska kopia otrzymała nazwę Lacida, będącą skrótem trzech nazwisk: "La" - ppłk. Langer, szefa całej operacji, "ci" - od nazwiska por. Ciężkiego i "da" – Danilewicza.

W 1931 r. ukończył SPR Oficerskiej Szkoły Łączności w Zegrzu, co w zasadzie dzisiaj dałoby mu dziś tytuł inżyniera łączności.

W firmie AVA był bardzo aktywny w organizowaniu współpracy z partnerami, podwykonawcami, spółkami... Brał udział w skonstruowaniu cyklometru i bomby Rejewskiego oraz polskiej kopii Enigmy.

Po 39' przedostał się do Francji i W. Brytanii, zamieszkał w londyńskiej dzielnicy Ruislip. Nie dotarłem do informacji o jego działalności w czasie II w.św.

W 1964 roku uzyskał wraz z bratem Leonardem patent US na urządzenie nazwane rotary converter, służące do

przeliczania kursów walut i innych wartości. Uzyskał wiele patentów:

- 9 brytyjskich, 3 kanadyjskie, po jednym francuskim, amerykańskim i duńskim.

**Żona, Maria Danilewicz
(fotografia jest z czasów
londyńskich), wspomina:**

”Telefon odebrałam ja, bo męża chwilowo nie było w domu. Kiedy po pół godzinie wrócił, zaraz udał się na Okęcie. Na warszawskim lotnisku wykryto omyłkowo skierowaną niemiecką skrzynię. Zainteresował się nią polski wywiad. Po sprawdzeniu okazało się, że przesyłka zawiera tajemniczą maszynę, na pierwszy rzut oka przypominającą maszynę do pisania. Podejrzenia szły w tym kierunku, że jest to urządzenie o dużym znaczeniu wojskowym. Zaintrygowany tym znaleziskiem oficer Oddziału II zatelefonował do męża, prosząc, by natychmiast przyjechał na lotnisko. Ludomir wrócił do domu dopiero w poniedziałek. Przez dwie noce, niedzielę i poniedziałek, rozebrał maszynę na części, które sfotografowano i porobiono odpowiednie pomiary, po czym zmontowano i - jak gdyby nigdy nic - z powrotem wsadzono do skrzyni..”.

Zmarł nagle 25 lutego 1971 r. na atak serca.

Karta QSL Danilewicza z jego znakiem:

Radio TPAV do (to) Radio *f. 8VVD.*

WARSZAWA

Wasze sygnały przyjąłem (UR SIGS HR):

Data	Czas Greenwich (GMT)	λ	QRK R	QRN	QRN	QSS	UWAGI (Remarks)
11/I 1927	2120		3	-	-	-	73's and DX from brothers TPAV. Variante 17/127.
16/I 1927	2255.		6	-	-	-	

Charakterystyka TPAV:

Odbiornik (receiver)	typ	lamp	watt	volt	Antena	Czas pracy (WRK HR)	
						dzień	GMT
	Bourne	1x1	-	-	L 6x54.	—	2000 2200 55
Nadajnik (emitter)	Wichman Master oscil. 7B04/10	15.	200	Vert. 9m (0.39)			1 = 420

Pse QSL crd via Radio-Amator® Warszawa. Best 73's OM. TPAV

DX QSO: Antipoda.

Źródła:

Radioelektronicy polscy, http://sp2put.pl/radioelektronicy/danilewicz_1.htm

Marek Grajek, *Enigma. Bliżej prawdy* (wersja ...)

Joanna Kosmalska *Lacida czyli polska Enigma* - Politechnika Warszawska

Historycy.org <http://www.historycy.org/historia/index.php/t144332.html>

ODKRYWCA Gazeta dla poszukiwaczy, <http://odkrywca.pl/polskie-wynalazki-zastosowane-przez-aliantow,268620.html>

Dziękuję Państwu za uwagę